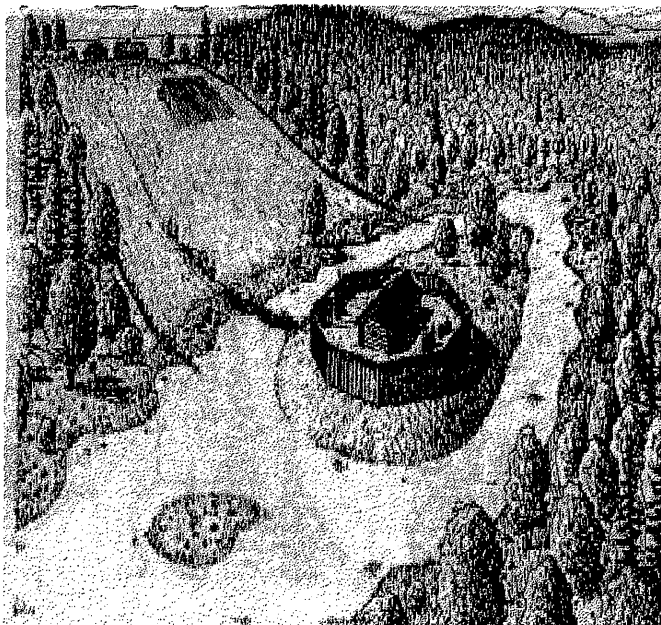
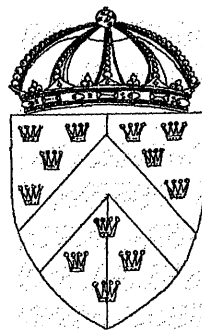

November A.R. II, A.D. 1996

Nordkronan

Riksföreningen Nordrikes tidning

Nordkronan

om hösten när löven fallit

Om Nordkronan

Nordkronan är Riksföreningen Nordrikes tidning. Föreningen är en ideell, politiskt och religiöst obunden, historisk förening. Den är sammansatt av fristående lokalföreningar som sysslar med återskapande av den period som i dagligt tal kalls medeltiden.

Nordkronan gör inga anspråk på att återge Riksföreningen Nordrikes officiella ståndpunkter utom där så särskilt anges.

Allt material i Nordkronan som inte är copyrightmärkt får fritt återges i andra publikationer om källan och författaren anges. För att prenumerera på Nordkronan skall du sätta in 15 kronor för varje nummer du önskar. Fyra nummer kostar alltså 60 kronor.

Pengarna betalas in på postgirokonto 34 42 82-9, betalningsmottagare Medeltidsföreningen Nordrike.

Skriv prenumeration, namn, adress och telefonnummer. Prenumerationen är fristående från medlemskap i Riksföreningen Nordrike.

Bidrag till tidningen mottages tacksamt. Krönikören förbehåller sig rätten att avgöra vad som publiceras.

Vägbeskrivning för Torsheims mårtensfest:

Bilburna följer väg 11 mot Simrishamn förbi Tomelilla och svänger sedan mot Bollerup (skyltat). Sedan följer ni vägen cirka 8 km till naturbruksgymnasiet Bollerups gård. Buss går från Malmö och Kristianstad. Kliv av i Tomelilla där vi hämtar efter överenskommelse.

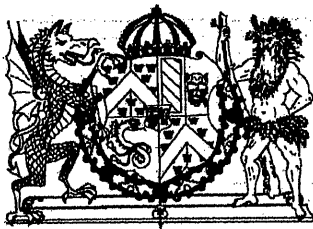
I detta nummer

Omslagsbild

Bjärträ skans nära borgen Styresholm i Ångermanland. Teckning: Lars Högberg

Nordrikes Konung och Drottning	3
Nordrikes ämbetsmän	3
Nordrikes lagsagor och häräden	4
Från Riksdrotsen	5
Kungörelse	6
Öppet brev till folket	6
Meddelande från åltnmästaren i pärlstickarskrået	7
Skråmöte i Upptuna	7
Ryttmästare efterlyses	7
Styrelseprotokoll	8
Mårtensfest i Torsheim	8

Visste ni att antalet skräddare i Paris ökade med nära 50 procent från 1292 till 1300: 482 skräddare blev 702 redan updelde i dam- och herrskräddare. Den tidiga medeltidens dräkter var hemgjorda, så inte längre. Från att ha varit ett kvinnoarbete blir klädtillverknigen uteslutande ett mansyrke

Konung och Drottning

Ragnvald Örijansson och Agnis Olofsdotter

Frederik Ekehed och Lova Kempe, Kantorsgatan 32 II:270, 754 24 Uppsala. Telefon 018 - 24 73 30.

Nordrikes ämbetsmän

Riksbrotts: Felix Melanchton, Mikael Thuvesholmen, Sigtunagatan 16, 214 29 Malmö.
Telefon 040 - 92 75 90 hem, 046-222 85 43 arbete. Email: mikael@maths.lth.se

Skattmästare: Lovisa Halvarsdotter Silfverbäck, Nenne Edström, Stallvägen 19:102, 352 52 Växjö. Telefon 0470 - 838 91.
Email: nenne@tufvan.hv.se.

Riksmarsk: Padraig Gliadrachan Ceallach, Anders Nordström, Havsörnsgatan 103, 556 11 Jönköping. Telefon 036 - 18 52 85.

Sysselman: Rebecca de Guiscard, Maria Rehn, Fältvägen 1, 163 57 Spånga.
Telefon 08 - 761 32 95.

Räkenskapsmästare: Padraig Gliadrachan Caellach, för övriga uppgifter se Riksmarsk.

Rörnkör: Michael Halvarsson, Tanum Kärraby 19, 457 91 Tanumshede. Telefon 0525 - 206 57. Email: michael.halvarsson@mailbox.swipnet.se

L.f. bågskyttekapten: Matthias Gunnarsson, Mathias Malm, Sofielundsvägen 46, 214 34 Malmö. Telefon 040 - 96 77 46.

Prenumerantregister och distribution sköts av skattmästaren, se ovan.

Rikskansler: Ingrid Sömmerska, Ingela Sjömark, Vänortsvägen 6:27, 977 54 Luleå.
Telefon 0920 - 21 16 37.
Email: ingela@ludd.luth.se

Valberedningens ordförande: Valberedningen har ännu inte valt ordförande.

Runglig ceremonimästare: Henrik Beobastus von Hohenheim, Roger Ljungholm, Birkagatan 24 nb, 113 39 Stockholm. Telefon 08 - 30 73 96.

Nordrikes lagsagor och häraden

Ålgårta (Österåker)

Lagman: Archibald
Swanston of Seaborough
Fredrik Kurtson
Söravägen 287
184 37 Åkersberga
Telefon 08 - 540 694 94
Email
fredrik.kurtson@allgon.se

Årinhölm (Kalmar)

Länsherre: Filip de le Bec
Peter Jonasson
Spårvägen 10
385 50 Söderåkra
Telefon 0486 - 217 33

Gröstheim (Boden - Luleå)

Lagman: Ulf Mjödötunga
U. Jörgen Öhman
Professorsvägen 29
977 51 Luleå
Telefon 0920 - 978 15
Email: bubba@ludd.luth.se

Botvick (Göteborg)

Lagman: Brynolf Haraldsson
Andreas Karlsson
Hjulmakaregatan 14 B
412 61 Göteborg
Telefon: 031 - 209314

Öyllengran (Medelpad)

Lagman: Walter Henriksson
Jerv
Stefan Burström
Mårdvägen 4
862 00 Kvisseby
Telefon 060 - 56 09 90

Juneborg (Jönköping)

Lagman: Ulfr Raude
Frank Isaksson
Norra Strandgatan 70
553 20 Jönköping
Telefon 036 - 12 47 52

Stunga (Linköping med omnejd)

Borgmästare: Tordis Torulfsdotter Svartbjörn
Heidi Hermansson
C/O Pavöla
Mårdtorpsgatan 9, 2 tr.
Telefon 013 - 17 89 32

Möbovik (Dalarna)

Lagman: Ulv Ingvorasson
Björn Gustavsson-Ny
Lärkvägen 10
780 41 Gagnef
Telefon 0241 - 11 62

Stejögotaland (Karlskrona)

Lagman: Margareta Björnsdotter
Angelique Andersson
Backabovägen 6A
371 46 Karlskrona
Telefon 0455 - 272 21 eller
200 01

Stibbersholm (Stockholm)

Lagman: Heinrich Beobastrus von Hohenheim
Roger Ljungholm
Birkagatan 24 nb
113 39 Stockholm
Telefon 08 - 30 73 96

Skelitta

Lagman: K Jörgen Öhman
Hyttgatan 18
932 32 Skeftehamn
Telefon 0910-337 55

Stjeborg (Växjö)

Slottsfru: Lovisa
Halvardsdotter Silfverbäck
Nenne Edström
Stallvägen 19:102
352 52 Växjö
Telefon 0470 - 838 91

Sorsheim (Skåne)

Lagman: Magnhild Olofsdotter
Ann-Marie Andersson
Balladgatan 47
215 71 Malmö
Telefon 040-19 15 68

Utoberget (Skaraborg)

Lagman: Aodhan MacNiall
Jonas Söderqvist
Kaplansgatan 10
541 34 Skövde
Telefon 0500 - 41 36 89
Email: a95jonso@ihm.his.se

Uppstuna (Uppsala)

Häradshövding: Gerdeka
Olofsdotter
Helena Victor
Lästmakargatan 10 A
754 34 Uppsala
Telefon 018 - 25 17 77
Email:
Helena.Victor@arkeologi.nu.se

Stiken (Uddevalla med omnejd)

Lagman: Alienora Leifsdotter
Eleonore Liljenström
Österled 5 B läg. 220
451 34 Uddevalla
Telefon 0522 - 320 01

Från Riksdrotsen

I detta nummer vill jag hälsa Michael Halvarsson välkommen som Krönikör i vår förening. Jag hoppas att vår Krönikör kommer att finna sitt värv förnöjsamt och berikande.

Jag vill också ta tillfället i akt att tacka vår avgående Krönikör, Magnus Lindskog, för hans insats, speciellt i början när arbetsklimatet var hårt för vår förening.

Mer än så har jag inte på hjärtat denna gång.

Ta väl hand om er i höstmörkret, önskar

Felix

Något om trycksaker

Att Nordkronan bytt krönikör har ni redan märkt - den är försenad. Vissa av er med snart stundande evenemang är möjligen irriterade över detta. Jag ber om ursäkt. Eftersom livscyken ser olika ut för oss alla och jag är Krönikören vill jag att ni skall känna till min.

Det här uppdraget hamnade hos mig samtidigt som jag började ett halvårs föräldraledigt. Av mina fyra barn är de två yngsta 8 månader respektive två år och fyra månader. De tar min tid, min kraft mitt engagemang. De är min verklighet men betyder inte att jag tar mindre allvarligt på mitt uppdrag som Krönikör. Startsträckan blev dock längre än beräknat.

Meningsfull läsning i Nordkronan består inte bara av evenemangsannonser. Bland Nordrikes alla medlemmar finns naturligtvis debattlystna som helst kämpar med pennan som vapen.

Välkomna ni alla och värm oss andra vintern igenom med glödande och engagerade texter.

Michael Halvarsson, Krönikör

MANUSSTOPP FÖR NÄSTA NUMMER

ÅR 20 NOVEMBER

Rungörelse

Efter kröningen har vi haft förfrågningar och det har uppstått oklarheter kring riddarslagningen av Herr Derion Dal från Gyllene Hjorten. Vi vill härmed klargöra att det vi gjorde var att slå en hedersriddare för Herr Derions herres, Jarl Sigurd, räkning. Förebilden fick vi från Erik XIVs kröning där han slog flera utländska riddare. Så hör av er, och tänk på att det i Nordrike inte skall vara en nästan oppnåelig dröm att få bli riddare. *Agnes Ragnvald*

Öppet brev till Nordrikes folk

Agnes, drottning av Nordrike, hälsar alla inbyggare i riket. Vi vill härmed ge ett stort tack till alla som bistod oss med allehanda göromål under medeltidsveckan i Styringheim. Vi är glada att så många från Nordrike fanns i lägret, och att vi där fick chansen att lära känna många av er. Vi hoppas att ni nu när ni sett oss på lite närmare håll än vad som fanns möjlighet till under kröningen, känner det lättare att kontakta oss. Det är vår önskan att försöka lära känna er allihop. Ni är mycket välkomna att ringa eller skriva till oss om vad som helst som rör Nordrike och föreningen. Det vore också roligt om ni själva kommer fram med ärenden under hov och liknande. Det kan gälla nästan vad som helst, t.ex. att ni vill få en trolovning välsignad (såsom skedde på hovet i Styringheim) eller att ni vill ha hjälp med att finna ett gott parti åt er son/dotter, ni vill att konungen och drottningen skall instifta ett kloster/helgeandshus eller liknande, ni vill betala skatt, ni vill byta gods eller flytta, ni kan också komma fram och visa upp något ni tillverkat och låta oss beundra ert arbete, eller så kan ni helt enkelt bara presentera er och prata lite. Det finns mycket ni kan göra för att förgylla hoven, för utan er medverkan är risken stor att det blir en tråkig tvåmans-teater där det nästan uteslutande delas ut utmärkelser. Hjälp oss och gör kungamaktens plikter mer historiska. Förslag på några få böcker där information kan hittas ges senare i texten. Leta efter andra

titlar också, ring gärna och berätta om ni hittar någon bra. Om ni vill rekommendera en person så skriv till oss, lämna personens fullständiga namn, vapen om han/hon har något, samt en förklaring varför personen är värd denna utmärkelse. För att underlätta för er som inte orkar plöja igenom konungabalken som skall finnas (eller kommer att finnas inom kort) hos er lagman/motsvarande följer här ett utdrag som behandlar ämnet upphøjelse genom kunglig nåd.

FRÅLSEBREV

Medlem som visat intresse och arbetsvilja kan av kronan tilldelas frälsebrev. Omtal-friborne, titel-troman/fru, tilltal-Min herre/fru.

SKÖLDEBREV

Medlem som gjort riket särskilt stora tjänster kan av kronan tilldelas sköldbrev. Omtal-älde och friborne, titel-herr/fru, tilltal.-Min herre/fru.

FRIHERREBREV

Medlem som gjort riket utomordentliga tjänster och varit ett stort föredöme kan av kronan med råds råde upphöjas till friherre. Omtal-ärlige/hederlige, välbornede-friherre och herre/fru, titel-herr/fru.

GREVEBREV

Friherre som gjort riket exceptionellt betydande tjänster och vars person under mycket lång tid varit ett lysande föredöme för hela riket kan av kronan med råds råde upphöjas till greve. Omtal-ädle, välborne greve och herr/fru, titel-herr/fru.

HERTIG

Medlem som varit av sådan utomordentlig betydelse för hela riket och åtnjuter sådan allmän och universell respekt, att denna blivit traditionsbärare i riket kan upphöjas till hertig. Sådan upphøjelse får endast ske på förslag från kronan till riksdagen och efter riksdagens godkännade (hertig/hertiginna har vissa plikter, se konungabalken). Omtal-hederlige, högborne furste och herre/fru, titel-herr/fru.

DRÖMMENS ORDEN

Den som utfört särskilt berömliga gärningar i avsikt att framkalla den särskilda stämning och upplevelse som brukar kallas Drömmen

kan av kronan upphöjas till ledamot av Drömmens orden.

RIDDARE

Riddare måste uppfylla följande krav: Vara ett föredöme i höviskhet och ridderliga dygder. Såsom väpnare ha deltagit regelbundet i kämpaträning under minst två år och behärska färdigheter i vapnets bruk samt förfoga över en komplett utrustning.

Förgyll våra hov, kom med ärenden, rekommendera mera ! Där I Nordrikesbor eder alldeles efter rätta vele.

BOKTIPS: Aif Åberg (urval och inledning) "Gustav Vasas brev", Natur och Kultur, Stockholm 1960.
Troels-Lund "Dagligt liv i Norden på 1500-talet" (flera delar), Bonniers förlag, Stockholm 1939.
Göte Göransson "Gustav Vasa och hans folk", Bra Böcker 1983.

Agnes Ragnvald

Meddelande från Älftmästaren i

pärilstickarskrået.

Under skråmötet i Visby bestämdes att textilskrået skulle delas upp i flera olika delar, varav pärlstickarskrået skall vara ett. Pärlstickare är den medeltida benämningen för brodören som ofta arbetade med pärlor, guld och ädla stenar. En känd sådan var Albert Pärlstickare (också kallad Albertus Pictor då han målade kyrkor) med sin storhetstid på 1480-talet. Jag, Lova Kempe/Agnes Olofsdotter, har ungefär just börjat brodera och kan inte speciellt mycket än, men min iver att få lära mig mer är stor. Därför vill jag att alla som är intresserade av broderikonsten hör av sig till mig så vi kan utbyta erfarenheter och tips. Min adress och telefonnummer står på sidan 3. Hör av er så kan vi börja utforma skråets verksamhet.

Agnes

Skråmöte i Uppstuna

Helgen 7-8 december kommer det att vara ett skråmöte i Uppstuna. Mötet riktar sig till ALLA intresserade av all slags skråverksamhet. Helgen kommer att bestå av inforamtionsmöte, gesällprov och allmänt hantverkande. Det finns möjlighet att avlägga gesällprov, men ni måste kontakta mig i förväg så att jag kan förbereda proven. Lördag kväll serveras en enklare bankett för 50 kronor. Det finns övernattningsmöjligheter i lokalen. Glöm inte att anmäla er till mig om ni tänkt komma samt tala om ev.allergier eller vegetarianism. Vill ni förmedla kunskap till mindre kunniga ? Varför inte komma och hålla föredrag/kurs ?

Vägbeskrivning: Kontakta lokalansvarig.
ARRANGÖR: Ingrid Sömmerska
Ingela Sjömark, Vänortsvägen 6:27, 977 54 Luleå
tel 0920-211637, 010-3313933, arb. 0920-88338
Email ingela@ludd.luth.se
LOKALANSVARIG: Agnes Olofsdotter
Lova Kempe, Kantorsgatan 32, II:270, 754 24 Uppsala
tel 018-247330

Ryttmästare efterlyses

På den gamla goda medeltiden var tornerspel och riddare en krydda i tillvarorn för populasen - och så skall det bli i vår förening också !

Är du intresserad, eller känner någon som är intresserad av att bli Ryttmästare för Nordrikes Ryttarkompani, så hör av dig till Riksdrots Felix Melanchton, adress och telefonnummer finns i början av tidningen.

ELEKTRONISK POST

För alla er som har tillgång till elektronisk post finns nu möjlighet att gå med i Nordrikes mailinglista. Vill du vara med ? Skicka ett elektroniskt brev till ingela@ludd.luth.se
Ingrid Sömmerska

Protokoll från Nikasföreningen Nordrikes första styrelsemöte 27 juni 1996

Deltagare: Eva Andersson, Nenne Edström, Ian Kinley, Ingela Sjömark, Mikael Thuvesholmen, Helena Victor och Björn Yndén.

1. Fastställande av arbetsordning för styrelsemöte via email.

På riksdagen antogs en motion om att styrelsen kan sammanträda via telefon eller email. För att besluten ska gälla måste protokollet för ett dylikt möte undertecknas av alla styrelsemedlemmar. Mötet beslutade att ordningen lyder såsom följer: *Ordförande föreslår en kallelse med föredragningslistan, bakgrund och eventuella förslag. Kallelsen justeras gemensamt av ordförande och sekreterare.

*Ordförande eller sekreterare skickar ut kallelsen via email till alla ordinarie styrelseledamöter, dvs alla på emallistan rikets-styrelse@ludd.luth.se. *Styrelsemedlemmarna röstar och debatterar via styrelsens emallista eller telefon. Röstning kan också göras till sekreterarens personliga emalladress, via pappersbrev eller medelst telefon..

*Mötet avslutas av ordförande efter klartecken från samtliga styrelsemedlemmar. *Sekreteraren skriver protokoll och skickar detta med papperspost för underskrift till var och en av styrelseledamöterna. *Efter svar från ledamöterna sammanställer sekreteraren de signerade protokollen och skickar en kopia av detta till krönikören och till styrelsens emallista. Originalen sparas av sekreteraren.

2. Mötet har beslutat att välja: Björn Yndén till vice ordförande, Helena Victor till sekreterare och Eva Andersson till biträdande sekreterare i enlighet med vad stadgarna säger i paragraf 11 "styrelsen väljer en ledamot till vice ordförande samt utser sekreterare och biträdande sekreterare".

3. Mötet har vidare beslutat välja: Mathias Malm till tillförordnad bågskyttekapten.

4. Mötet avslutas.

Universitet och mårtensfest 8-10 november 1996

Under tre dagar håller Torsheim sitt årliga universitet och gästabud, denna gång i äkta medeltida inramning på Bollerups borg inte långt från Tomelilla. I en äkta riddarsal med elden sprakande i spisen och spöken suckande i mörka källarvalv välkomnar vi er till en stämmingsfull omgivning. UNIVERSITET: Följande föreläsningar är aktuella...Mjödillverkning, Medeltida skor, Skjutjärn och fyrverkerier, Konungabalken i Nordrike, Överraskning.

Den som önskar delta som föreläsare kontakter Ann-Marie Andersson.

ÖVERNATTNING i sporthall inom gångavstånd. Medtag liggunderlag och sovsäck. Borgen öppnar 17.30 fredag och stänger 13.00 söndag .

ANMÄLAN: Tiden har gått ut men vi mottager ett begränsat antal efteranmälningar till 4/11.

Ring Yannik Bernier, tel 040.96 77 46 (vid automatsvar: uppge namn, adress, telnummer och vem ni betalar för).

INBETALNING på postgiro 331649-4, SKA-Torsheim, senast 4/11. Ange på meddelandedelen vad betalningen avser. Begränsat med plats.SKYNDA.

KOSTNAD: Anmälningavgift (lokalhyra) 50 kr, gästabud med minst tre rätter 100 kr, frukost lörd/sönd å 15 kr, lunch 20 kr, övernattning 20 kr/natt (sporthallshyra). Medtag något att äta på/med samt dryck.

BARDTÄVLING: Under gästabudet utkämpas som brukligt bardkampen om det Gyllene Ägget. Anmälan till gästabudets härold under dagen.

Autokrater: Yannik Bernier, Sofielundsvägen 46, 214 34 Malmö, tel 040.96 77 46, Jesper Olsson, Betaniaplan 1, 211 55 Malmö, tel 040.23 30 64, Ann-Marie Andersson, Blentarpsvägen 4E, 270 35 Blentarp, tel 0416.244 58. Hjärtligt välkomna i VARMA KLÄDER.

VÄGBESKRIVNING FINNS PÅ SIDAN TVÅ.